Nr. 101

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 28 Sierpnia v. s. 1825 roku.

Wilno.

Za potwierdzeniem JW. Kuratora Wydziału szkolnego Wileńskiego, w mieście Wilnie prócz szkoły Powiatowey przy gymnazyum urządzoney, utrzymywać się będzie od d. 1 września r. t. Szkoła Powiatowa o czterech klassach przy klasztorze XX. Bazylianów wileńskich. O czém Rząd Uniwersytetu Wileńskiego do publiczney wiadomości podaje. S. F. Mierzejewski.

Królestwo Polskie.

Warszawa dnia 1 września.
(z Monitora Warszawskiego.)

Z listu ze Włoch do Warszawy pisanego dowiadujemy się, iż X. kanonik *Szaniawski* szczęśliwie odbywa przedsięwziętą podróż. Poznał Rzym za pośrednictwem Ambassady Rossyyskiey, otrzymał wysłuchanie u Oyca świętego, i od tegoż nayuprzeymiey przyjęty, odebrał w darze kosztowny różaniec z krwawniku wyrobiony w przy którym był zawieszony medal złoty. Już zwiedził Neapol, a teraz ma się znaydować w Szwaycaryi.

— Wkrótce spodziewany z powrótem do kraju professor mineralogii Marek Antoni *Pawłowicz*, przesyła w darze uniwersytetowi warszawskiemu zbiór minerałów, w óśmiu pakach ułożony. Rzadkie i osobliwe sztuki tego zbioru, pochodzą z okolic Szwaycaryi, Alp, Rzymu, Neapolu, Wezuwiusza, Sycylii, Etny i z wyspy Elby: były przez samego professora Pawłowicza na mieyscu nabyte.

Hiszpania.

Madryt dnia 8 sierpnia.
(z Korrespondenta Warszawskiego)

System odciągań zaczyna bydź w administracyi naszey do skutku przywodzonym. Zrobiono początek z pensyami ministrów zagranicznych. Posłowi w Paryżu odjęto już z pensyi 51,500 frank. Podają liczbę woyska francuzkiego, mającego przybydź do Hiszpanii na 8000 ludzi, z tych rozłożone będą dwa tysiące w prowincyach biskayskich, cztery tysiące w Arragonii, a dwa tysiące w Madrycie.

Niedawno przyćmione zostały ulice stolicy chmurami szarańczy; ale na szczęście, klęska ta przypadła już po żniwach.

Trapista ma bydź do Madrytu przywieziony, i przed sądy cywilno-kryminalne stawiony, co tém podobnieyszem jest do prawdy, iż zakonnik ten dopiero jest braciszkiem.

Kommissya woyskowa w Grenadzie skazała niedawno dwie osoby na 10cioletnie więzienie na galerach za wołanie: „Niech żyje konstytucya!“

Woysko w Korunnie przeznaczone do Hawanny, jest wprawdzie rozbrojone i w koszarach zamknięte, ale pomimo tego zagraża buntem. Niedawno oficer, który spokoyność zalecał, zaledwie zrąbany niezostał.

Znaydujący się w Pampelunie brygadyer Kajetan *Zapiro* otrzymał rozkaz, ażeby miał w pogotowiu obóz dla 24rotysiącznego woyska, ale niewiadomo, czy dla francuzkiego, czy też dla hiszpańskiego.

Wydano rozkazy, aby zaległe od r. 1794 z dóbr inkwizycyi podatki, ściągnięte zostały.

Wszyscy notaryusze pod rządem Kortezów mianowani, mogą bydź w urzędach swoich potwierdzeni, jeśli z politycznego postępowania się usprawiedliwili.

Dały się już widzieć pieniądze złote ze stęplem *Karola V.*

Wysłano w tych dniach oddział z gwardyi kirysserów, przeciw bandom, które z okrzykami buntowniczemi kray obiegają. Mówią, że oddział ten, sam się z bandami połączył.

Kolumbiyscy korsarze znowu się pod Kadyxem pokazali. Ludność tego miasta zmnieyszyła się bardzo przez wyjazd nayznakomitszych mieszkańców; domy stoją pustkami i tak w cenie spadły, że niedawno dom, który 400,000 franków był ceniony, za 100 000 przybyłemu z Peru spekulantowi przedany został.

Xiędza *Ogoban*, kanonika z Hawanny, dawniey członka Kortezów, wezwano do dworu, ażeby ministrowi o stanie rzeczy w Hawannie wiadomości udzielił.

Pan *Aymerych* znayduje się jeszcze w Puerto S. Maria; mówią, że urząd intendenta finansów w Kadyxie otrzyma.

Madryt d. 9 sierpnia.
(z Gazety Borsen Halle).

Naczelny Intendent policyi otrzymał rozkaz, ażeby z wydawaniem passportów do *St. Ildefonso*, miał się na ostróżności. Trzey tu będący ministrowie są tam wezwani, dla nadzwyczayney rady; niektórzy domyślają się, iż względem depeszów z Hawanny, drudzy, że względem niedawno nadeszłych na fregacie *Aryta* z *Manilli*, dokąd znowu odpłynie okręt między 20 i 30.

Rozchodzi się teraz pogłoska, że nie Król Jmć, ale Infant *Carlos*, wyjedzie do Francyi i Włoch. Król Jmć sam miał mu pokazać pieniądz, bity z jego wizerunkiem.

Zamiast Pana *Gregory*, podeymuje się teraz inny anglik, dostarczyć, wprawdzie nie pieniędzy, ale austryackich wojennych okrętów, stojących pod *Tryestem*.

Francya.

Paryż dnia 16 sierpnia.
(z Gazety Warszawskiey).

Względem nowych stosunków Francyi z wyspą *St. Domingo*, czynią tu następującą uwagę: Płody przemysłu francuzkiego mogą bydź za opłatą mnieyszego cła wprowadzane do tey części wyspy, która dawniey należała do Francyi. Jakkolwiek ta korzyść zdaje się wielką, za nic jednak poczytać ją można, skoro Anglia uzna niepodległość całey wyspy, to jest: części francuzkiey i hiszpańskiey, a przy tém wyjedna sobie też same korzyści, co Francya, a może nawet większe.

Xiążę *Wellington* przybył z synem swoim do tuteyszey stolicy.

Słychać, iż bankierowie tuteysi, których prośby o zamianę 5cioprocentowych obligów wieczystey prowizyi na 3procentowe nie zostały dotąd uskutecznione, odmienili swóy zamysł i odebrali podane prośby. Jeśli tak jest rzeczywiście, w tym razie ilość wymienionych 5cioprocentowych obligów wieczystey prowizyi, na 3 procentowe, wynosiłaby tylko 20 milionów franków.

Jeden z tuteyszych dzienników pisze, iż na giełdzie paryzkiey, nazywają 3procentowe obligi

czystey prowizyi długiem ministrowskim, a 5cioprocentowe długiem narodowym.

Fregata *Galathea* wypłynęła d. 9 b. m. z *Tulonu*; poseł tunetański *Sidi-Mahmud* wraca na niey do *Tunetu*.

Dnia 15 b. m. Król Jmć z rodziną swoją był na processyi w uroczystość Wniebowzięcia Panny *Maryi*, a potém udał się na powrót do *St. Cloud*.

Paryż dnia 18 sierpnia.
(z Monitora Warszawskiego).

Monarcha nasz, światły opiekun sztuk i umiejętności, nietylko udziela naszym uczonym i artystom dowodów swojey ciągłey pieczołowitości, lecz nawet cudzoziemcy, którzy wsławili Europę swojemi pismami i działami, odbierają zaszczytne dowody szacunku, wnuka Ludwika czternastego. Synowiec sławnego autora poematu *Oberon*, Pan *Wieland*, otrzymał pensyą, potrzebną na wychowanie swojey rodziny, a pamiątka *Kanowy* uczczoną została bardzo chwalebném wspomnieniem; N. Pan kazał oddać Akademii Weneckiey 2,400 fr. przykładając się do wzniesienia pomnika poświęconego temu artyście.

Surowa oszczędność, nakazana przez N. Pana, i reformy poczynione w wielu częściach administracyi jego domu, mają skutek odpowiadający jego szlachetnemu sercu, to jest: możność większego rozdawania: gdyż to jest cel oszczędności Króla Francyi.

Zapewniają, że Xiąże de *Meran*, Prymas Niderlandów i Arcybiskup Mechliński, odmówił prezydencyi pod tytułem kurateli Kollegium filozoficznego, które ma bydź zaprowadzone w Lovanium dla młodych katolików, poświęcających się stanowi duchownemu.

Tuteyszy lekarz, P. *Buisson* uwiadamia, że świeżo wyleczył ze wścieklizny jednę osobę dotkniętą tą chorobą, za pomocą rossyyskiey parney kąpieli, gorącey do 50°, w którey chory siedział przez godzinę. Przed kąpielą, chory zażył odwaru sasaparylli i guajaku, i był mocno nacierany w skaleczoney części ciała.

— *Dnia* 19 —
(z Korrespondenta Warszawskiego).

Oyciec ś. mianował ministra woyny vice-hrabiego *Clermont Tonere*, rzymskim Xięciem, i Król dozwolił mu wraz z potomkami, używać tego tytułu, z zastrzeżeniem jednakże praw ich, jako Francuzów.

Dziennik *Monitor*, nazwał postanowienie królewskie względem wyspy S. Domingo, traktatem. Dzienniki oppozycyyne nie zgadzają się z nim w tym względzie, i mówią, że traktat jest tylko w tenczas, kiedy strony się umówiły, Królewskie zaś postanowienie nie ma charakteru umowy; nie powiedziano w niem nawet o rządzie S. Domingo, i namienia tylko w ogólności o francuzkich mieszkańcach; rozkazano jedynie, nieukładano się, dzisieyszy rozkaz może bydź jutrzeyszym odwołany.

Z tegoż powodu doniosł *Monitor*, że jest upoważniony do zaprzeczenia, jakiey bądź wątpliwości, względem uznania niepodległości wyspy S. Domingo.

Xiąże *Wellington*, był u Króla na obiedzie, a Pan *Villele*, wydał dla niego świetny bal.

Właściciel tuteyszey restauracyi, dawniey pod nazwiskiem *Lycée*, później *Beuf á la mode* znaney, oznaczył był dzień, w którym za tę samą co zwykle cenę, podwóyne porcye dać przyrzekł i dodał, że cały w tym dniu zysk, na pogorzelców w Salins przeznaczył.

Wyszło tu pismo przeciw wykroczeniu wolności druku, w przedmowie do tego pisma powiedziano: „Dosyćdługo odłączano metafizykę od prawodawstwa. Nadszedł czas, w którym łączyć je, jest rzeczą potrzebną i łatwą. Nie nauczylibyśmy się ani praktyki, ani teoryi prawa publicznego i cywilnego, gdybyśmy się praktyczney i teoretyczney teologii nie uczyli.“

Przybyły z Xięciem *Wellingtonem* do Paryża jenerał hiszpański *Alava*, dawniey minister przy dworze niderlandzkim, a w czasie woyny z Napoleonem adjutant *Wellingtona*, posiada wielkie zasługi. Należy on do umiarkowanych, był za rządu konstytucyynego deputowanym i miał polecenie od Króla do układania się z Xięciem *Angouleme* przy wzięciu Kadyxu. Później umieszczony był na liście wygnańców, i przyjęty został gościnnie przez swego towarzysza broni.

Towarzystwo do żeglugi pod wodę, na rzece Rodan, za pomocą machin parowych, miało d. 11 b. m. pierwsze swoje ogólne posiedzenie. W przeciągu niespełna jednego miesiąca, zebrano akcyi za 10 milionów franków, i nadto zgłosiło się jeszcze wiele osób, które kapitał ten o milion franków chcą powiększyć. Właściciele przedają już swe akcye z pożytkiem.

Dochód tuteyszych 10 teatrów wynosił w ciągu miesiąca lipca 291,000 franków. Naywiększy dochód miał teatr, przed kilkoma laty wystawiony, zwany *Gymnase*, w którym wodewille i komedyyki grywają.

Minister woyny udał się do Vincennes w celu rozważenia nowego systematu artyleryyczneg, podanego przez jenerała *Alix*.

Do wynagrodzeń na S. Domingo, zgłosi się przynaymniey 6000 osób.

Papiery hiszpańskie spadły nagle w Madrycie na 22 od sta; jeszcze nigdy tak nisko nie stały.

Niektóre gazety utrzymują, że pierwszą ratę 30 mil. fran. z S. Domingo do Francyi przysłano.

(z Gazety Börsen Halle).

Zawczora wieczorem posłowie Austryacki i Rossyyski, tudzież hiszpański i Pruski mieli konferencyą z ministrem stosunków zewnętrznych, baronem *Damas*.

Stan kupiecki w *Havre* kazał wybić medal na pamiątkę nowo otworzonego handlu z wyspą Hayti.

Uczony Nowey Grecyi, *Mano*, krewny Xiążęcia Alexandra *Ypsylantego*, współ-wojownik wsprawie Hellenów, daje teraz w *Athenés royal*, kurs literatury nowo-greckiey, i ma wielką liczbę słuchaczów.

Anglia.

Londyn d 15 sierpnia.
(z Korrespondenta Warszawskiego).

Kongres mexykański potwierdził traktat przyjaźni, zawarty z Anglią.

Dnia 1 czerwca złożył poseł angielski przy rządzie mexykańskim, pismo wierzytelne prezydentowi, i przyjęty był z wielką okazałością. W odpowiedzi wynurzył prezydent swoją radość, z powodu ukończenia wspomnionego traktatu.

Dnia 25 lipca przytrzymali celnicy w Springfield wiezioną z okazałością do Anglii trumnę, w którey 30 gallonów szkockiego napoju Whisky znaleźli. Mąż zmarłey, który o tey zmianie niewiedział, zawołał ze złością: „Będzieszże jeszcze po śmierci mnie oszukiwała!“

Basza egiptski przysłał był nie dawno Sułtanowi kilka papug, które, będąc wychowane na wyspie Malcie, tylko językiem angielskim gadały. Musiano więc użyć za tłómacza angielskiego renegata, który oświadczył, że wszystkie ich wyrazy znaczą oddanie hołdu *Mahmudowi*, czém Sułtan uradowany, hoynie tłumacza obdarzył.

W Filadelfii jest 26 professorów, uczących sztuki lekarskiey.

Missyonarz *Walter Lory*, zwiedziwszy Nową-Hollandyą, Nową-Zelandyą i wyspy na morzu spokoyném, udzielił wiadomości o tych krajach towarzystwu Missyi Metodystów w Bath. W Nowey-Zelandyi był świadkiem, jak głowy ludzkie pieczono i jedzono. Widział woysko prawie z 3000 ludzi złożone, które z 1000 jeńców wojennych wracało: do trzydziestu z tych nieszczęśliwych, przeznaczonych było na biesiadę zwycięzców. Miłość i zemsta były głównemi namiętnościami, które do takich okropności powód dawały. Tych dzikich to naybardziey zadziwia, gdy widzą, jak europeyczykowie myśli swoje na piśmie sobie udzielają.

Między prywatnemi bilami na posiedzeniach ostatniego Parlamentu przyjętemi, znayduje się także projekt do wykopania kanału między Londynem a Brystol: długość jego wynosić będzie przeszło 10 mil, szerokość 90 stóp, głębokość 15 stóp.

Koszta mają wynosić 1 712,844 funt. s.; a roczny przychód szacują na 210 846 funtow szterlingow. Towarzystwo akcyonaryuszów uskutecźni to przedsięwzięcie.

Niektórzy z kapitalistów tuteyszych mają zamiar założyć w Sycylii parowe przędzalnie jedwabiu, ażeby już przędzony jedwab, do Anglii sprowadzać.

Pan *Fraser*, wydał właśnie opis podróży swojey do Persyi, a szczególniey w Kharasan. Właśnie gdy przybył do Teheranu, stolicy królestwa, odebrano tam wiadomość o śmierci starszego syna Szacha. Cały naród pokładał w nim wielkie zaufanie, śmierć więc jego wszystkich mocno zasmuciła. Ale z drugiey strony, ludzie rostropni cieszą się z tego: jest bowiem rzeczą pewną, iż na przypadek śmierci Szacha, nastąpiłaby woyna domowa między nim a drugim synem. Kray w przykrem jest położeniu; podatki są bardzo wielkie i bez litości wybierane, a chciwość wielko-rządców nienasycona. Nayuciążliwszem dla poddanych jest to: że wszystkich znakomitych podróżnych zagranicznych i magnatów perskich podczas ich drogi, własnym kosztem z całym ich orszakiem, żywić i utrzymywać muszą. Nędza jest tak wielka, że mieszkańcy opuszczają gromadami wsie i miasta, chroniąc się do innych okolic. Tym sposobem prowincye, dawniey zamożne i obfite, dziś są opuszczone zupełnie i nędzne. Dla zapobieżenia wynoszeniu się mieszkańców, porozstawiano po drogach żołnierzy policyynych, którzy uchodzących ludzi chwytają i do powrótu znaglają. To było powodem, że mieszkańcy pewney wioski, widząc zbliżający się orszak autora, zamknęli bramy i wpuścić go nie chcieli. Strzelali nawet do jego ludzi bez względu, że był posłem W. Brytanii. Za zapłatę jednak dostawili podróżnym potrzebney żywności, ale do wioski nikogo wpuścić nie chcieli. Na domiar nieszczęścia rozmnożyły się oprócz tego bandy rozboyników w kraju, które napadają na domy i zabierają nieszczęśliwym resztę ich dobytku, który przed chciwością wielkorządców ochronić mogli. Zdarza się nawet, że i ludzi z sobą w niewolę uprowadzają.

Donoszą z Buenos-Ayres, że *Don Juan Anton la Valleja*, *Don Manuel Cribe*, oraz kilku innych oficerów i mieszkańców z *Bandy-Oriental*, wyjechali ztamtąd d. 21 kwietnia i jeszcze teyże samey nocy na drugiey stronie wylądowali. Zamiarem ich było pobudzić mieszkańców do powstania przeciwko brazyliyskiemu rządowi. Nieco wprzód zebrało się stosownie do umowy z *La Valleja* 200 ludzi na wyspie, gdzie wylądowali, ale z obawy, żeby ich brazyliyczykowie nieodkryli, rozeszli się jeszcze przed jego przybyciem, tak że *la Valleja*, zamiast zbroyney pomocy, zastał tylko parę koni, na których wysłał dwóch swoich ludzi, którzy dla reszty jego towarzyszów konie sprowadzili. W dalszym pochodzie spotkali 40 jeźdców brazyliyskich z oddziału *Fructuoso Libeiro*, który z drugą częścią oddziału we 30 koni, znaydował się w *Arenat-Grande*. Spostrzegłszy ich *la Valleja* sam zbliżył się ku nim, a niebawnie wszyscy przeszli na jego stronę. Po drodze przyłączyło się do niego wielu zbroynych mieszkańców, tak, że niebawnie miał oddział z 300 ludzi złożony. Na ich czele, wkroczył on do Sariano i do Mercedes, czyli Capilla, gdzie rząd republikański przywrócił; ztamtąd udał się do Rincon-las Gallinas, którego osadę z 200 ludzi złożoną zniósł i rozproszył. W okolicach, przez które przechodził, zebrały się i milicye, a nawet niektórzy portugalczykowie łączą się z niemi. Wszędzie znalazł podostatkiem koni i żywności. Przeszedłszy potem napowrót przez Negro, wkroczył do Perido, gdzie udało mu się podeyściem, wziąć w niewolą Pana *Fructuoso Ribeiro*, brazyliyskiego dowódzcę woyskowego w tym kraju, wspólnie z całym jego orszakiem, który, wyjąwszy oficerów, przeszedł na jego stronę. Niedługo potem i sam *Fructuoso Ribeiro* oświadczył się za sprawą powstańców, a w St. Lucia spalił publicznie na rynku, swóy uniform brazyliyski. Powstańcy wezwali już do poddania się dowódzcę w Monte-Video (*) jenerała *Lecor Barona du Laguna*.

— *Dnia* 15. —

(*z Monitora Warszawskiego*).

Podług artykułu dodatkowego w traktacie między Anglią i Mexikiem, Mexikanie będą mogli udzielić Hiszpanii wyższych przywilejów, niż te które są udzielone W. Brytanii. Lecz przywileje te nie powinny bydź ani wyłączne, ani zabraniające, i będą ograniczone na pewną liczbę lat.

Nie dawno wprowadzono tu łóy roślinny, wydobywany przez gotowanie owocu *Voteria indica*, drzewa rosnącego w prowincyi Canara i innych, leżących na zachodnim brzegu półwyspu Indyi. Ten łóy którego nieużywają mieszkańcy do robienia świec, brany jest przez nich do lekarstw i zastępuje smołę do napuszczania statków. Funt kosztuje w Mangalorze $2\frac{1}{2}$ denarów angielskich. Łóy przywieziony do Londynu jest w kształcie placków, twardy i gęsty. Rozgrzewając go można zrobić świece, dające światło równie jasne, jak z naylepszego łoju zwierzęcego, a które nie zostawiają żadney nieprzyjemney woni, nawet wtenczas, gdy będą zgaszone.

Gazeta wychodząca w Bagota zawiera następujące doniesienie: „*Welwood Histop*, kupiec z Jamaiki, podaie prośbę o przywiley na połączenie

---

(*) *Niebędzie od rzeczy przypomnieć wkrótkości czytelnikom o tey części kraju brazyliyskiego, ażeby wyjaśnić powody sporu, który o niego zachodzi. Część kraju którego Monte-Video jest stolicą, obszernieyszą jest od naywiększego w Europie Królestwa: stosownie bowiem do naynowszych podań, a mianowicie brazyliyskiego majora Pana* Schäfer, *obeymuje przestrzeń* 10,560 *mil kwadratowych. Kray ten należy właściwie do Brazylii, a to z powodu położenia swego na lewym brzegu rzeki La Plata, między Atlantyckim Oceanem i rzeką Urugai. Już dawniey portugalczycy zajęli Monte-Video, lecz musieli ustąpić go mocnieyszym naówczas hiszpanom, którzy nazwali go Banda-Oriental, i do wielkorządztwa czyli vice królestwa prawego brzegu La Plata, przyłączyli. Gdy po zajęciu Hiszpanii przez* Napoleona, *zrobiono rewolucyą w Buenos-Ayres, powstały zaburzenia także i w Banda Oriental, gdzie znany* Artigas *(który jako jeniec wojenny jest teraz w mocy dyrektora* Francia, *w* Paraguay*) chciał się niepodległym uczynić. Niepokóy i ciągłe niesnaski wewnętrzne, skłoniły nareszcie jedno ze stronnictw, do przywołania portugalczyków do Monte Video, poczem kray ten, pod nazwiskiem Cisplatana, do Brazylii przyłączony został. Kray ten mało jest zaludniony, bo nie liczy więcey jak 200,000 mieszkańców, ale jest dla tego znaczącą bardzo posiadłością, szczególniey z położenia swego nad rzeką La Plata: bo Monte-Video panuje nad uyściem tey rzeki tym więcey, że na prawym jey brzegu, niemasz żadnego portu. Posiadając Brazylia w swey mocy to mieysce razem z portem Maldonado, ma ułatwiony związek ze swemi południowemi prowincyami, który lądem jest bardzo przykry i daleki. Z drugiey strony, posiadanie jego jest także i dla Rzeczypospolitey La Plata bardzo ważnem, ponieważ jest to jedyna główna droga, która do morza od niey prowadzi; a ponieważ ta Rzeczpospolita, uważa się stale, właścicielką wszystkich dawnieyszych hiszpańskich prowincyy, które do vice-królestwa La Plata należały, i zwierzchnictwa swego do kraju Banda-Oriental przez żadne układy nieodstępowała, i owszem obstawała w początku przy utrzymaniu jego, zdaje się więc, że wyrugowanie brazyliyczyków z Monte Video jey jest dziełem, lubo nie wspiera go otwarcie, ale potajemnie tylko, o czem wątpić niemożna.*

(*)

oceanu atlantyckiego z wielkim oceanem, w mieyscu, które na to za dogodne upatrzy, bądź to w międzymorzu Darien, lub gdzie indziey, zapomocą kanału lub żelazney drogi, pod warunkiem: 1) aby mu zapewniono korzyści tego przywileju na lat 21, 2) aby mu było dozwoloném pobierać cło od wszystkich prowadzonych tym kanałem lub żelazną drogą towarów, i utrzymywać do tego potrzebne statki, kutry lub wozy, 3) aby mu pozwolono rok czasu, nim rozpocznie to przedsięwzięcie; 4) ofiaruje, w razie zezwolenia przeprowadzać bezpłatnie wszelką rządową własność od jednego oceanu do drugiego. "Na rozkaz władzy wykonawczey wydano obwieszczenie: aby ci, którzy mają lepsze warunki do podania, zgłosili się z niemi w przeciągu dni 20.

— *Dnia* 16. —

Lord *Strangford*, poseł przy dworze Cesarsko-Rossyyskim, w końcu przyszłego miesiąca, wyjeżdża na mieysce przeznaczenia swego.

W przeciągu trzech miesięcy, to jest od 5 kwietnia do 5 czerwca, wyprowadzono z Anglii za 2,834,039 funt. szterl. złota i srebra.

Gazety Amerykańskie, donoszą z Buenos-Ayres, że ztamtąd do Peru Deputacya wysłaną została, która odniesionych w tym kraju zwycięztw *Boliwarowi* powinszować, i względem połączenia czterech prowincyy wyższego Peru z Unią, układać się miała. To poselstwo dało powód do pogłoski, że *Boliwar* wyprawę przeciw Brazylii gotuje.

Pan *Hudson Lowe*, mianowany jest dowódcą niższego rzędu na wyspie Ceylan.

Admirał *Wodehuse* mianowany został naczelnym dowódcą stacyi morskiey w Indyach, i popłynie z Porsmouth na okręcie o 74 działach.

Podług wiadomości, z Buenos Ayres odebranych, panowanie Brazylii w Monte Video, w krótce skończyć się miało. Całe woysko *Fruktuoza Rybeiry* przeyść miało na stronę *Kavellaja* dowódcy powstańców, a mała ilość woyska które Cesarzowi Brazylijskiemu wierne pozostało, rozproszona w małych oddziałach, niezdolna jest do żadnego oporu. W Montevideo panuje naywiększa trwoga.

Tegoroczny zbiór zboża w Chili tak był obfity, iż nietylko ta Rzeczpospolita, ale i Peru na dwa lata dostateczną ilość zboża mieć będzie.

Pan *Canning* objeżdża teraz północną Anglią, a Pan *Liverpool* wyjechał do Francyi.

Londyn dnia 19 sierpnia.
(z Gazety Hamburskiey Börsen Halle).

Słychać, że wyszłe z Neapolu austryackie woyska, zostaną w Lombardyi.

Gazety nasze donoszą, że Propaganda drukuie w Rzymie tłumaczone listy *Kobbetta*, o reformacyi.

Znajomy *Romero Alpuente*, przybył tu z *Gibraltaru*. Ma on 80 lat wieku.

We czwartek, Lord *Cochrane* rozmawiał z nayznakomitszymi członkami komitetu greckiego, którym na ich wezwanie do walczenia w sprawie greków, uczynił propozycye. Przez zrzeczenie się naczelnego admiralstwa w Brezylii; traci on około 6,000 f. s. rocznie i pensyą dożywotnią w przypadku usunienia się ze służby dla siebie i żony, oprócz nielikwidowanych znacznych należności. Zostawuje teraz zupełnie do woli komitetu, oznaczyć przypadającą płacę za następne jego zasługi, wyraznie wszakże waruje sobie, ażeby mająca się uzbróić wyprawa zostawiona była do zupełnego i nieograniczonego jemu rozrządzenia, gdyż przeszkody, jakich nie raz doświadczył w Ameryce południowey wstrzymywały powodzenia jego działań, a nawet zupełnie je zniweczyły.

Komitet zakupił jeszcze 2 okręty 74rodziałowe i 2 okręty parowe dla zamienienia ich na fregatę.

Niektórzy utrzymują, iż odjazd wyprawy ma bydź przeznaczony ku końcowi października, na którą komitet ma w pogotowiu 300,000 f. s.. Słychać także, że i Robert *Wilson* ma należeć do tey komitetu greckiego wyprawy.

NIDERLANDY.
Bruxella dnia 17 sierpnia.
(z Gazety Warszawskiey).

Urządzenie wydane d. 29 lipca obeymuje przepisy względem nagrod, które rząd nasz postanowił dawać za budowanie okrętów, mogących wziąć 300 beczek lub więcey ładunku.

Xiążę *Cambridge*, wracając z *Londynu* przez *Calais*, przybył z małżonką swoją i dworem do tuteyszey stolicy, a wczora wyjechał do *Spa*, gdzie (jak twierdzi tuteysza gazeta pod napisem *Wyrocznia*) ma się znaydować na dyplomatyczney naradzie.

Ogłoszenia.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na uzyskanie wziętych przez byłego Wileńskiego Ziemskiego Powiatowego Sądu Pisarza Drzewickiego z Wileńskiey Magistratury Powszechney Opieki sposobem pożyczki w ogóle kapitału 600 czerw. zł., i należnych od 1819 r. procentow z uchybieniem terminu, oddane na przedaż 30 dusz włościańskich płci mężkiey w majętności Ciechanowiszki w Wileńskim powiecie położenie mającey, i dla tey przedaży naznaczono terminy: 1szy 5, 2gi 8 następującego oktobra, a 3ci i ostateczny we trzy miesiące od dnia wydrukowania, które poźniey nastąpi w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich gazetach; a zatém życzący należeć do targow zechcą przybydź na terminy do tego Rządu.

Dnia 22 augusta 1825 roku.

Sowietnik A. Łazarowicz.
Sekretarz i Kawaler Kleyst.
Naczelnik Stoła Kowalenok.

---

1. Policya miasta Wilna podaje do wiadomości przez ninieysze ogłoszenie iż wypuszczać się będą w teyże policyi z publiczney licytacyi w jednoroczną arendowną dzierżawę od dnia 29 septembra teraz idącego roku do teyże datty 1826 roku, znaydujące się w mieście Wilnie domy jako to: Franciszka Rewkowskiego, Kaspra Romanowicza i Star. Icki Borucnowicza Taubera; na jakowe naznaczone terminy na dom Rewkowskiego 9, 10 i 11; Romanowicza: 18, 19 i 21; i Taubera 21, 22 i 23 następującego miesiąca września. Żądający zatém umawiać się o cenę na Tenutę pomienionych domow, zechcą jawić się na wyrażone terminy do Wileńskiey mieyskiey Policyi Sierpnia 27 dnia 1825 roku.

W obowiązku Prystawa Cywilnych Dział Hutowicz. Tytularny Sowietuik Klimowicz.

---

1. W Kollegium Medicum znayduje się do przedania kocz podróżny używany za pomierną cenę, ktoby go życzył nabyć, zechce się zgłosić do Ekonoma Uniwersytetu P. Bohowiczą.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler

w Drukarni Redakcyi.